

ÎNCHEIERE

04 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Tatiana Răducanu

Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Valeriu Rujanschi

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Dănuță împotriva lui Valeriu Rujanschi cu privire la încasarea sumei și la cererea reconvențională a lui Valeriu Rujanschi împotriva lui Gheorghe Dănuță cu privire la stabilirea faptului împărțirii în natură a cotelor-părți din proprietatea comună și stabilirea încetării proprietății comune

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de Valeriu Rujanschi și menținută hotărârea Judecătoriei Hîncești din 12 octombrie 2012, prin care a fost admisă parțial acțiunea inițială și respinsă acțiunea reconvențională

constată:

La 19 ianuarie 2010, Gheorghe Dănuță a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Rujanschi cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că el împreună cu pârâtul au pornit o afacere cu activitate comercială în sat. Lăpușna, în urma înregistrării SRL „Diamant” la 24 noiembrie 1993 și anume comerț cu amănuntul a produselor alimentare, într-un vagon amplasat în marginea satului.

Menționează că au decis de comun acord să construiască un magazin-bar cerând acordul în mod oral de la cetățeanul Nicolae Panainte, deoarece terenul dat era îngrădit în curtea casei acestuia, la care ultimul a dat consimțământul.

Afirmă că pârâtul fiind ca administrator al societății se ocupa mai mult de perfectarea actelor juridice, iar el se ocupa de aprovizionarea cu marfă, material de construcție și de construirea bunului.

Ce privește comerțul lucrau câte două săptămâni fiecare apoi transmiteau barul unul altuia.

Susține că pârâtul a refuzat să mai participe la lucrările de construcție a magazinului motivând că nu dispune de mijloace financiare, iar el a continuat să investească mijloace financiare în construcția magazinului pentru a-l finisa.

Indică că lucrările de construcție s-au efectuat fără autorizare de construcție.

La fel, menționează că la 04 martie 2009 a venit sa preia schimbul de activitate conform graficului, însă pârâtul nu i-a permis accesul în magazin, motivând că

magazinul îi aparține cu drept de proprietate numai lui și dorește să activeze de unul singur. Nici nu a bănuț că pârâtul a perfectat actele pe magazin pe numele său și nu pe societate după cum a fost planificat la începutul activității.

Afirmă că de mai multe ori a încercat să discute cu pârâtul privind soluționarea cauzei pe cale amiabilă, dar de fiecare dată a fost ignorat, iar ulterior a aflat că magazinul a fost înstrăinat unei alte persoane.

Solicită stabilirea cotei-părți ce-i aparține din bunul imobil și încasarea sumei mijloacelor financiare investite la construcția magazinului-bar din sat. Lăpușna, r-nul Hîncești.

La 04 februarie 2011, Gheorghe Dănuță a depus cerere suplimentară, solicitând încasarea din contul lui Valeriu Rujanschi în beneficiul lui Gheorghe Dănuță cheltuieli efectuate la construcția magazinului-bar din sat. Lăpușna, r-nul Hîncești în sumă de 195720 lei reieșind din valoarea bunului imobil evaluat de către expert, sumei de 23000 lei pentru marfa rămasă în stocuri, 1000 lei - congelator, 900 dolari SUA - instalație pentru bere și 500 Euro - set de video casete (pentru închiriere) și cheltuielilor pentru expertiză în sumă de 3785 lei

În cadrul dezbaterilor judiciare Valeriu Rujanschi a depus cerere reconvențională împotriva lui Gheorghe Dănuță, prin care a solicitat stabilirea faptului împărțirii în natură a cotei-părți comune între el și pârât din proprietatea comună compusă din două magazine alimentare din sat. Lăpușna, r-nul Hîncești și stabilirea încetării proprietății comune pe cote-părți în legătură cu efectuarea împărțirii acestora.

În motivarea cererii reconvenționale a indicat că la 24 noiembrie 1993 a constituit împreună cu Gheorghe Dănuță SRL „Diamant”, cu un capital social de 1000 lei. Conform procesului-verbal al Adunării generale a asociaților din 31 iulie 1997, au majorat capitalul social până la 5400 lei, divizat în cote-părți egale a câte 2700 lei.

Consideră că astfel, printr-un act juridic au stabilit valoarea cotelor-părți, fiecărui revenindu-i câte 2700 lei.

Afirmă că la 24 septembrie 1998 a publicat în „Monitorul Oficial” nr. 87-89/1998 un aviz cu privire la lichidarea societății, care la moment este lichidată.

Susține că au început activitatea comună cu pârâtul, dispunând de 2 unități comerciale - 2 vagoane mobile, dintre care unul era proprietatea lui, iar al doilea, îl arendau.

La momentul lichidării SRL „Diamant”, se formase un stoc de mărfuri restant în valoare de 15000 lei, iar ei au convenit, că vagonul, ce-i aparținea lui îi revenea lui, iar cel arendat pârâtului, respectiv cu stocurile de marfă restante.

Indică că în legătură cu faptul că el era angajat într-o întreprindere de stat, au convenit că pârâtul va gestiona activitatea. Astfel, în perioada anilor 1997-1999 beneficiul acumulat de la activitatea comercială i-a revenit, în exclusivitate, ultimului.

Afirmă că de comun acord au decis să deschidă un magazin alimentar, divizând sarcinile, el s-a ocupat de perfectarea actelor, reprezentarea în organele abilitate, iar pârâtul se ocupa de procurarea materialelor de construcție și construcția magazinului, situat pe terenul lui N. Panainte.

Susține că au mai deschis un magazin alimentar, situat în centrul satului, pe str. A. Lăpușneanu, în vecinătatea pieței comerciale. La edificarea localului magazinului au contribuit în comun, el a contribuit la atribuirea terenului pentru construcție, cât și a investit 50000 lei.

Menționează că ulterior, a cedat bunul nominalizat pârâtului, care îl deține împreună cu clădirea magazinului.

După darea în exploatare reclamantul nu s-a folosit de acest bun.

Consideră că a avut loc o împărțire a bunurilor, ce constituie cote-părți în proprietate comună.

De asemenea, afirmă că conform devizului de cheltuieli, valoare magazinului de lângă N. Panainte constituie suma de 53830 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 23 mai 2011 a fost admisă integral acțiunea inițială, încasat din contul lui Valeriu Rujanschi în beneficiul lui Gheorghe Dănuță paguba materială în sumă de 239644,24 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 3785 lei, în sumă totală de 243409,24 lei și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 7188,73 lei și respinsă acțiunea reconvențională.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2011 au fost admise apelurile declarate de apelanții Valeriu Rujanschi și ÎI „Baraș Lina”, casată hotărârea primei instanțe și restituită pricina spre rejudecare.

În cadrul susținerilor orale reclamantul Gheorghe Dănuță a solicitat încasarea din contul lui Valeriu Rujanschi suma de 500 Euro – set de video casete (pentru închiriere), 900 dolari – instalație pentru bere, 1000 lei – frigider, 23000 – stoc de marfă rămasă în magazine și 239644 lei costul magazinului-bar și 4300 lei – taxa pentru expertiză.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 12 octombrie 2012 a fost admisă parțial acțiunea inițială, încasat din contul lui Valeriu Rujanschi în beneficiul lui Gheorghe Danuța suma de 109360 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 3785 lei, încasat din contul lui Valeriu Rujanschi în beneficiul statului suma de 3280 lei și respinsă acțiunea reconvențională.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2013 a fost respins apelul declarat de Valeriu Rujanschi și menținută hotărârea primei instanțe.

La 14 iunie 2013 Valeriu Rujanschi a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care pricina să fie remisă la rejudecare în instanța de apel.

La 21 iunie 2013 Valeriu Rujanschi a depus recurs motivat, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești și reexaminarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea inițială să fie respinsă, iar acțiunea reconvențională să fie admisă.

În motivarea recursului a invocat ilegalitatea hotărârilor judecătorești, considerând că hotărârile sunt bazate pe interpretare și aplicare eronată a normelor legale.

Cu referire la prevederile art. 373 CPC, susține că instanța de apel prin decizia adoptată a dat dovadă de o interpretare eronată a normelor de drept material și procedural, adoptând o decizie ilegală și neîntemeiată.

Afirmă că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că conform prevederilor art. 344 Cod civil, proprietatea este comună în cazul în care asupra unui bun au drept de proprietate doi sau mai mulți titulari. Iar proprietatea comună poate apărea în temeiul legii sau în baza unui act juridic.

Susține că mărimea cotelor-părți din proprietatea comună este determinată fie prin lege, fie prin acordul proprietarilor. În lipsa unei prevederi legale, sau în lipsa acordului dintre coproprietari privind mărimea cotelor-părți, va fi aplicată prezumția

stipulată de art. 346 alin. (1) Cod civil, conform căreia cotele-părți vor fi considerate egale însă, din esența legii rezultă că, această prezumție va putea fi înlăturată prin probă contrară.

În speță, nu există un careva act juridic, atât în scris cât și verbal de activitate în comun și de stabilire a cotelor-părți între Valeriu Rujanschi și Gheorghe Dănuță.

Indică că instanței i-au fost prezentate de către apelant probe ce denotă faptul că titular al bunurilor imobile litigioase a fost doar ÎI „Rujanschi”.

Menționează că înscrisurile administrate în calitate de probe la materialele pricinii, inclusiv Registrul casierului - operaționist, facturile fiscale, demonstrează cu certitudine faptul relatat, considerând că prima instanță și instanța de apel nu aveau un careva temei legal de a constata că a avut loc o careva proprietate comună între părți.

Faptul că intimatul a participat la construcția magazinului și că ulterior a participat la gestionarea activității acestuia nicidecum nu permite să se constate dreptul de proprietate al acestuia față de aceste bunuri, mai mult ca atât, intențiile intimatului de demonstrare a contribuției sale la constituirea unei proprietăți comune sunt declarative și fără un suport probant.

Susține că terenul pe care a fost amplasată construcția magazinului litigios, este proprietatea exclusivă a ÎI „Rujanschi”, probată prin acte legale, însă instanțele au trecut cu vederea acest fapt.

Afirmă că instanțele încasând suma de 109360 lei din contul lui Valeriu Rujanschi în folosul lui Gheorghe Dănuță, calificând această sumă drept investițiile efectuate de către intimat la construcția magazinului și la marfa procurată de către acesta în activitatea întreprinderii, nu au examinat probele prezentate de către intimați multiaspectual și în corelare cu circumstanțele stabilite în cadrul examinării pricinii.

Consideră că raportul de expertiză nr. 2539 din 11 octombrie 2010 este o probă nepertinentă, deoarece prin acest raport a fost stabilit costul imobilului litigios după ce a fost efectuată reparația capitală a acestuia de către noul proprietar, și anume ÎI „Baraș Lina”, la materialele dosarului fiind anexate probe veridice în acest sens.

La fel, consideră ilegală poziția instanței de apel și în partea constatării legalității hotărârii primei instanțe, cu referire la suma de 11500 lei, ce a fost acordată intimatului de către prima instanță, determinată ca fiind valoarea mărfurilor rămase în stoc în momentul în care acesta și-a încetat activitatea la magazinul în litigiu.

La materialele dosarului nu au fost anexate careva probe veridice ce puteau demonstra valoarea mărfurilor ce au rămas în stoc cu atât mai mult, nu au fost prezentate de intimat probe ce puteau să denote că anume el a contribuit sau cumpărat aceste bunuri.

Cu referire la prevederile art. 118 alin. (1), art. 121 CPC, menționează că la înaintarea acțiunii în instanța de judecată, Gheorghe Dănuță, urma să-și probeze pretențiile față de Valeriu Rujanschi, prin probe pertinente, care nu urmau a trezi careva dubii sau crea careva incertitudini.

Referitor la legalitatea acțiunii reconvenționale respinsă ca neîntemeiată de către prima instanță, cu referire la art. 239 CPC, susține că instanța a abordat și examinat superficial litigiul, fără a-și motiva concluziile.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valeriu Rujanschi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Valeriu Rujanschi, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Valeriu Rujanschi ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul lui Valeriu Rujanschi se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tatiana Răducanu
Sveatoslav Moldovan